

ה בתשרי תשפ"א
23 בספטמבר 2020
מס' מפעל: 257107
מס' מפגע: 19046523
מס' התראה: 19046530
סימוכין: 111/163/19

- בדואר רשום -

לכבוד
מר מנגולד אלכס
מנכ"ל עלה שירותי אקולוגיה
גדרה

עלה שירותי אקולוגיה בע"מ
ח.פ. 511656589
אזור תעשיה קרית גת
מועצה אזורית באר טוביה, 8381500

שלום רב,

הנדון: עלה שירותי אקולוגיה בע"מ – סיכום שימוע

1. היתר רעלים מס' 767948 מיום 27/07/2018 ועד ליום 29/07/2019 סימוכין:
2. סיכום סיור של הגב' לילך פדלון מיום 06/01/2019
3. דו"ח תחקיר אירוע חומרים מסוכנים מיום 16/12/2018
4. התראה מכוח חוק חומרים מסוכנים מיום 06/01/2019 – 111/002/19
5. זימון לשימוע מיום 07/01/2019 – 111/007/19

בתאריך 13/01/2019 התקיים במחוז דרום של המשרד להגנת הסביבה (להלן: "המשרד"), שימוע בעניין "עלה שירותי אקולוגיה בע"מ".

נציגי המשרד להגנת הסביבה:

מר ברוך ובר – מנהל מחוז דרום.
גב' רומי אבן דנן- רא"ג חומ"ס
גב' אורית אוזן- ממונה פסולת מסוכנת, ירושלים
גב' לילך פדלון – ממונה חומרים מסוכנים וחירום.
עו"ד אור אללו-פוקס – יועצת משפטית.
גב' אבו רביעה הנא – רכזת רישוי עסקים.

נציגי הרשות:

נציגי העסק:

מר מנגולד אלכס – מנכ"ל על שירותי אקולוגיה בע"מ
ב"כ העסק- עו"ד אריה נייגר

א. רקע:

1. למפעל עלה שירותי אקולוגיה בע"מ (להלן: "המפעל") (ח.פ. 511656589), אשר באזור תעשיה בקרית גת, ניתן היתר רעלים מס' 767948 ביום 27/07/2018 ותוקפו עד 29/07/2019, ובו תנאים של המשרד להגנת הסביבה, לרבות תנאים מיוחדים שעניינם תחנת מעבר לפסולת חומרים מסוכנים (להלן: "תנאי היתר הרעלים") (סימוכין מס' 111/163/19).
2. ביום 05/12/2018 בשעה 14:18 לערך, התקבל דיווח במרכז המידע של המשרד להגנת הסביבה, על אירוע של שריפת חומרים מסוכנים במפעל (להלן: "אירוע השריפה"). הדיווח על התרחשות האירוע התקבל במרכז המידע של המשרד להגנת הסביבה מתחנת כיבוי אש אשקלון.

3. על פי דו"ח התחקיר שהוגש למשרדנו, אירוע השריפה התרחש כתוצאה מתגובה בין חומר המגיב עם מים ותשטיפים נוזליים, אשר גרמו להתלקחות ובעקבות כך לשריפה של שקי ענק ריקים אשר הוצבו בסמוך. בעקבות האירוע יצאו לשטח כונני המשרד להגנת הסביבה וכונני איגוד ערים לאיכות הסביבה אשקלון, אשר בצעו ניטור ברחבי העיר קרית גת, וסייעו לכוחות החירום במתן הנחיות מקצועיות. האירוע הסתיים כעבור 4 שעות, ללא נפגעים אך תוך מתן הנחיות להסתגרות בהנחיית המשרד להגנת הסביבה.
4. ביום 16/12/2018, התקבל במשרדנו דו"ח תחקיר אירוע חומרים מסוכנים, אשר הוכן על ידי המפעל (סימוכין מס' 3).
5. בתאריך 19/12/2018 בוצע במפעל תחקיר של האירוע וכן ביקורת פתע לרבות סיור פיקוח לצורך בדיקת עמידת המפעל בתנאי היתר רעלים. הביקורת נערכה ע"י הגב' לילך פדלון, ממונה חומרים מסוכנים וחירום במחוז דרום במשרד להגנת הסביבה וע"י הגב' אורית אוזן, ממונה פסולת מסוכנת באגף חומ"ס במשרד להגנת הסביבה (להלן: "סיור הפיקוח") (סימוכין מס' 2).
6. מממצאי סיור הפיקוח, המפורטים בסיכום הסיור מיום 19/12/2018 (סימוכין מס' 2), מתחקיר אירוע השריפה (סימוכין מס' 3) וממידע המצוי ברשות המשרד, עולה כי המפעל מפר לכאורה, את תנאי היתר הרעלים אשר ברשותו.
7. לפירוט הפרות הסעיפים כפי שמוצגים בהיתר רעלים, ראה התראה סימוכין מס' 4 (להלן: "התראה").
8. לפיכך, זומנו נציגי העסק להשמיע טענותיהם טרם קבלת החלטה בעניין. לפירוט, ראה זימון לשימוע סימוכין מס' 5.

ב. מהלך השימוע:

1. מנהל המחוז סקר את ההפרות שבוצעו על ידי המפעל, כפי שהן ידועות למשרד.
2. מנכ"ל המפעל, מפרט את הנסיבות בגינן הרע מצב אחסון החומרים המסוכנים והטיפול בהם במפעל. בין היתר, הגורם העיקרי הינו בחירה מוטעית של טכנולוגיה שנרכשה עבור המפעל והחלפתה באחרת. הוא מסביר כיצד בעקבות אירוע השריפה הגיע להבנה כי התנהלותם בניהול המפעל הייתה שגויה. צפיפות היתר שנוצרה נובעת מהסיבה שתחנות מעבר לפסולת התעכבו במתן אישור להעברת החומרים מהמפעל אליהם. הוא מביע חרטה ומצר על האירוע ונושא באחריות מלאה, מסביר כי למד מהמקרה לפעמים הבאות.
3. מנכ"ל המפעל מתאר את האירוע – החומר הגיע למפעל ארוז באריזה ריקה (לעיתים ישנם משקעים בתחתית האריזה), סומן במדבקה כתומה (על פי נהלי המפעל מדבקה כתומה מצביעה על "חומר חריג") ונלקחה לטיפול באריזות ריקות. בהליך הטיפול באריזות ריקות במפעל (בעלות מדבקה כתומה), הן מנוסרות ומוכנסות לחבית אטומה שייעודה הוא לעבור לאתר טיפול בחומרים מסוכנים בנאות חובב. האירוע התרחש כשבועיים-שלושה שבועות אחרי שהאריזה טופלה, נוסרה לאריזה ניילון אטומה. קרוב לוודאי שבמהלך הטיפול באריזה, נוסר/נמחק החלק המכיל את המדבקה הכתומה. על כן, עובד המפעל לא ראה את הסימון ע"ג האריזה וטיפל בה כאריזה רגילה שאינה מכילה חומר חריג. בהליך שכזה האריזה נארזה בניילון אטום ולא בחבית אטומה, והונחה מתחת לסככת אחסון במשך תקופת הזמן עד האירוע עצמו. הסככה מכוסה במערכת לכיבוי שריפות באמצעות רסס מים (ספרינקלרים). על גבי האריזה הונחו אריזות נוספות בעזרת מלגזה, ככל הנראה שהאריזה נקרעה מפעולת המלגזה. מים חדרו מהאריזות העליונות לתוך האריזה האטומה דרך פתח הקרע וגרמו לראקציה שהובילה לשריפה.
4. לשאלת מנהל המחוז האם ישנם הנחיות מפורשות להתנהלות בחומר חריג נושא המדבקה הכתומה? נטען כי אין הנחיות מפורשות אלא הנחיות מוסכמות בעל פה בין עובדי המפעל.

5. בהתייחס להפרות הסעיפים בהיתר הרעלים:

א. בהתייחס לסעיפים מס' 2 להתראה: נציגי המפעל טענו כי כיום המצב במפעל השתפר משמעותית מיום הסיור וממועד האירוע. נטען כי תנאי האחסנה והצפיפות במפעל תוקנו, פונו מאות טונות של פסולת לאתרים אחרים ומזערו משמעותית את קליטת הפסולת לאתר בהשוואה לזו שמפונה ממנו. החריגה בצפיפות הקיימת במפעל נובעת מאחסון פסולת האריזות ("ביגביגים"), ובהשוואה להיום נאמר כי המפעל לא קולט פסולת מסוג זה יותר. בנוסף נאמר כי בשבועיים הקרובים, לאור המזעור בקליטת פסולת ופינוי הפסולת הקיימת, מצופה כי כל דרכי הגישה המובילות לאזורים מסוימים במפעל וחסומות בעקבות הצפיפות הקיימת יפונו ויונגשו מחדש.

ב. בהתייחס לסעיף מס' 3 להתראה: נציגי המפעל טענו כי לעיתים מגיעות למפעל אריזות לא תקינות של חומרים כדוגמת החביות החלודות שנצפו בסיור. אריזות שכאלה מטופלות ונארזות מחדש בהתאם להיתר הרעלים. אומנם, מרגע קבלתן ועד הטיפול בהן יכולה לעבור תקופת זמן של שעות בודדות ועד ימים ספורים. על כן, ניתן לפרש את זמן ההמתנה של אריזה לא תקינה לטיפול כזמן אחסון במפעל. נציגי המשרד טענו כי בסיור נצפו החביות החלודות באחסנה וחסומות לכל גישה אליהן למען טיפול, וזאת בניגוד לנדרש בתנאים בהיתר רעלים. מנכ"ל המפעל הסביר כי הוא ער למסקנות שיכולות לעלות בעקבות מראה החביות המדוברות שנצפו בסיור, אומנם המצב נוצר בליט ברירה לאור קליטת האריזות הלא תקינות מראש לטיפול במפעל.

ג. בהתייחס לסעיף מס' 4 להתראה: מנכ"ל המפעל טען כי חשב שחובת הדיווח חלה בכל אמצעי תקשורת אפשרי. בעת שביצע שיחת טלפון לגבי לילך פדלון במטרה ליידעה לגבי האירוע, נותר ללא מענה. טען כי מאוחר יותר קיבל הודעה שישנו נציג מטעם המשרד באתר ועל כן הסיק כי דווח למשרד לגבי האירוע. הוא מסביר כיצד פעל בעת האירוע, שיקול דעתו היה לקוי לאור הלחצים הנפשיים שנבעו מהידיעה על אירוע השריפה במפעל. על כן, לא חשב להתקשר למוקד הסביבה. נציגי המשרד הסבירו כי על אף שיקול דעתו, עליו לפעול על פי ההנחיות בהיתר רעלים.

ד. בהתייחס לסעיף מס' 5 להתראה: נציגי המשרד הסבירו כיצד פסולת האריזות ("ביגביגים") אוחסנה בחריגה מהכמות המותרת לערך של כמעט פי 3, זאת בנוסף לחריגות בשאר סוגי הפסולת המאוחסנות במפעל. נציגי המפעל הסבירו כיצד החריגות נוצרו כתוצאה מקשיים בקביעת יעדים לקליטת הפסולת המפונה מהמפעל באתרים אחרים. בין היתר בסירוב קבלת פסולת או דחיית המועדים לקליטת הפסולת והצטברותה במפעל. בנוסף, הוסיפו נציגי המפעל כי רכשו שטח תפעולי סמוך לאתר הקיים למטרת אחסנה זמנית של פסולת למטרת פינויה ואחסנתה במכליות ימיות. התכנית מתואמת עם שירותי הכבאות והצלה. כיום, על מנת לא לחרוג מהערכים המותרים על פי היתר הרעלים, מבוצעת בקרה ומעקב על הכמויות המאוחסנות מדי שבוע.

ה. בהתייחס לסעיף מס' 6 להתראה: מנכ"ל המפעל מסביר כי חלה אי הבנה בכל הקשור לנוהל עריכת שינויים, בהתאם לסעיף 13 ג' להיתר רעלים. הוסברה מהי מהותו ומשמעותו של נוהל שינויים לנציגי המפעל. נציגי המפעל טענו כי ישנו נוהל התנהלות הניתן לעובדים בעל פה.

ו. בהתייחס לסעיף מס' 7 להתראה: לטענת נציגי המפעל, לא נוצר מטרד ריח כתוצאה מהאירוע.

ז. בהתייחס לסעיף מס' 8 להתראה: נידונו הסיבות בגין חל האירוע ומדוע אוחסן החומר שלא כנדרש בהיתר רעלים (ראה: "רקע").

ח. בהתייחס לסעיף מס' 9 להתראה: נציגי המפעל הסבירו שנית, כיצד חלה הטעות בסוג הטיפול באריזה אשר הכילה את שאריות החומר (Potassium phosphite) המגיב עם מים. הטיפול המיועד לאריזה זו היה אריזתה מחדש בחבית אטומה ושליחתה לאתר טיפול בפסולת מסוכנת בנאות

חובב. האירוע התרחש כתוצאה מטיפול שגוי של האריזה, אשר כלל את גריסתה, אריזתה באריזת ניילון וחשיפתה למקורות מים.

ג. סיכום:

1. המשרד רואה בחומרה רבה את ההפרות לכאורה, כפי שפורטו לעיל.
2. המשרד רשם בפניו את טענותיהם של נציגי העסק.
3. המפעל יעביר למשתתפי הישיבה את נוהל השינויים שכתב עבור התנהלות עם חומרים חריגים ומטרדי ריח.
4. המפעל יעביר למשרד טופס הסכמה ופרוטוקול קליטה וטיפול עבור חומרים חריגים ואריזות לא תקינות.
5. אגף חומרים מסוכנים במשרד יודע למשק על האפשרויות לייצוא לאור העובדה שאפשרויות הטיפול לא מצויות.
6. המשרד שומר על זכותו לנקוט באמצעים משפטיים העומדים לרשותו, לרבות, הטלת עיצום כספי מכוח סעיף 15(ד) לחוק החומרים המסוכנים והגשת המלצה לפתיחה בחקירה פלילית, על כל המשתמע מכך.

רשמה: אבו רביעה הנא

ד. החלטה:

1. המשרד רואה בחומרה רבה את ההפרות לכאורה, כפי שפורטו לעיל.
2. המשרד רשם בפניו את טענותיהם של נציגי המפעל, כמפורט לעיל.
3. מבלי לגרוע מהאמור דלעיל, המשרד שומר על זכותו לנקוט באמצעים המשפטיים העומדים לרשותו, לרבות הטלת עיצום כספי מכוח סעיף 14ב' לחוק החומרים המסוכנים, לרבות ביטול היתר הרעלים מכוח סעיף 3 (ו) ולרבות פתיחה בחקירה פלילית, על כל המשתמע מכך.

בברכה,

ברוך ובר
מנהל המחוז

העתקים פנימיים:

משתתפים

מר יצחק בן דוד - סמנכ"ל בכיר לאכיפה, המשרד להגנת הסביבה, ירושלים.
מר יוסי בר – מנהל המשטרה הירוקה, רמלה.

עמוד 4 מתוך 5

המשרד להגנת הסביבה

www.sviva.gov.il

התקווה 4, ת.ד. 230 באר שבע 84102 | טל': 08-6264000 | פקס: 08-6264111

עו"ד קרלוס פייצ'וטקה- ראש אגף תיאום אכיפה
תיק התראות אכיפה

העתקים חיצוניים :
משתתפים

גב' מיטל אמיתי- מנכ"ל איגוד ערים לאיכות הסביבה אשקלון.